

Nr 95.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1916 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående engångskostnader för försvaret. (1:a avd.)

I den till riksdagen den 14 januari 1916 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under rubrik »Engångskostnader för försvaret» föreslagit riksdagen

dels att utav det av 1914 års senare riksdag till bestridande av kostnaderna för övning vid armén av årsklassen 1914 yngre beviljade anslaget, 11,098,186 kronor, för år 1917 anvisa kronor 1,003,531: —

att utav det av 1914 års senare riksdag till anskaffande av intendenturmateriel för linjen och landstormen beviljade anslaget, 12,775,887 kronor, för år 1917 anvisa återstoden » 5,000,887: —
med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1916 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna nämnda belopp;

att utav det av 1914 års senare riksdag till anskaffande av artillerimateriel för linjen och landstormen beviljade anslaget, 10,632,600 kronor, för år 1917 anvisa » 3,500,000: —

att utav det av 1914 års senare riksdag till anskaffande av ingenjörmateriel för linjen beviljade anslaget, 3,050,242 kronor, för år 1917 anvisa återstoden » 1,016,747: —

att bestämma, att samtliga här omnämnda belopp, vilka såsom engångskostnader för lantförsvaret anvisas för år 1917, skola i riksstaten

uppföras såsom ett gemensamt reservationsanslag;

att medgiva, att de behållningar, som kunna uppstå å det av 1915 års riksdag för anskaffande av viss intendenturmateriel för år 1916 beviljade anslaget å 3,362,000 kronor, må användas för anskaffande av ytterligare utrustning åt landstormen;

dels att till bestridande av kostnaderna för övning vid flottan av värnpliktiga, tillhörande årsklasserna 1914 yngre och 1915 äldre, ävensom till täckande av övriga utgifter, som uppstå till följd av sänkningen av värnpliktsåldern för flottans värnpliktiga från 21:a till 20:e levnadsåret, av det beviljade anslaget av 1,450,000 kronor för år 1917 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet kronor 350,000: —
att utgå av värnskattemedel;

att för anläggande av ny docka vid flottans station i Stockholm, vilken anläggning beräknats kosta 1,400,000 kronor, för år 1917 anvisa av 1914 och 1915 års riksdagar utav värnskattemedel för ändamålet avsatta medel, tillhoppa 1,050,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att utanordna erforderlig del därav redan under år 1916;

att för anläggande av nämnda docka anvisa för år 1917 återstående beräknade beloppet » 350,000: —
att utgå av värnskattemedel;

att för anläggande av en örlogsdepå vid Härnösand av det beviljade anslaget av 1,700,000 kronor för år 1917 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet » 800,000: —
att utgå av värnskattemedel;

att för anskaffning av torpedmateriel för flottan av det beviljade anslaget av 300,000 kronor för år 1917 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet » 125,000: —
att utgå av värnskattemedel;

att för anskaffning av minmateriel för flottan av det beviljade anslaget av 300,000 kronor för

år 1917 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet	kronor	125,000: —
att utgå av värnskattemedel; att till bestridande av kostnaderna för övning vid kustartilleriet av värnpliktiga, tillhörande årsklassen 1914 yngre, ävensom till täckande av övriga utgifter, som uppstå till följd av sänkningen av värnpliktsåldern för kustartilleriets värnpliktiga från 21:a till 20:e levnadsåret, av det beviljade anslaget av 819,700 kronor för år 1917 anvisa ett belopp av	»	3,800: —
att utgå av värnskattemedel; att till nyanläggningar och nyanskaffningar för stärkande av det fasta kustförsvaret, med undantag av Fårösunds fästning, av det beviljade anslaget av 13,748,690 kronor för år 1917 anvisa ett belopp av	»	2,750,000: —
att utgå av värnskattemedel, med rätt för Kungl. Maj:t att utanordna erforderlig del därav redan år 1916; <i>dels ock</i> medgiva, att för täckande av nu ifrågasvarande utgifter må av statsverkets värnskattefond tagas i anspråk ett belopp av	kronor	<u>15,024,965: —</u>

Beträffande den i ämnet lämnade utredningen får utskottet hänvisa till de vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollen över lantförsvars- och sjöförsvarsärenden den 14 januari 1916.

Utskottets
yttrande.

Beträffande engångskostnaderna för lantförsvaret beslöt 1914 års senare riksdag viss fördelning av de då beviljade summorna på de särskilda övergångsåren (se riksdagens skrivelse nr 1, sid. 380). Enligt denna fördelning skulle på år 1917 falla följande belopp:

för övergång till förändrad värnpliktstjänstgöring	1,003,531	kronor
till intendenturmateriel	4,000,000	»
» artillerimateriel	3,500,000	»
» ingenjörmateriel	1,016,747	»
	<hr/>	
	eller tillhopa 9,520,278 kronor	

De belopp Kungl. Maj:t nu begärt för lantförsvaret överensstämma med denna beräkning utom däri, att till intendenturmateriel för linjen och landstormen begärts jämväl den summa av 1,000,887 kronor, som 1914 års senare riksdag beräknat för år 1918.

Häremot har utskottet intet att erinra.

Likaledes får utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag att för anskaffande av ytterligare utrustning åt landstormen må användas de behållningar, som kunna uppstå å det av 1915 års riksdag för anskaffande av viss intendenturmateriel för år 1916 beviljade anslaget å 3,362,000 kronor.

Vidkommande engångskostnaderna för sjöförsvaret framlades i proposition nr 156 till 1914 års senare riksdag en tablå, utvisande huru de då begärda anslagen avsågos att fördelas på olika år. Denna tablå var av följande lydelse:

	År 1915.	År 1916.	År 1917.	År 1918 o. följande.	Summa.
Flottan.					
Övning av årsklasserna 1914 y och 1915 ä.....	500,000	485,000	315,000	—	1,300,000
Nybyggnad av krigsfartyg ...	100,000	3,202,000	—	—	3,302,000
Ändringsarbeten å 1:a klass pansarbåtar	297,000	178,000	—	—	475,000
Ombyggnad av torpedkryssare till depåfartyg för under- vattensbåtar	385,000	—	—	—	385,000
Bärgningsmateriel för under- vattensbåtar	250,000	—	—	—	250,000
Docka jämte verkstad för flottans station i Stockholm	300,000	750,000	350,000	—	1,400,000
Örlogsdepå vid Härnösand ...	100,000	800,000	800,000	—	1,700,000
Torpedmateriel.....	50,000	125,000	125,000	—	300,000
Minmateriel	50,000	125,000	125,000	—	300,000
Säger för flottan	2,032,000	5,665,000	1,715,000	—	9,412,000
Kustartilleriet.					
Övning av årsklassen 1914 y	382,200	292,700	3,800	131,500	810,200
Nyanläggningar och nyanskaff- ningar för det fasta kust- försvaret (utom Färösunds kustposition*)	2,750,000	2,750,000	2,750,000	5,498,690	13,748,690
Färösunds kustposition eller andra försvarsanstalter å Gottland.....	225,000	—	—	—	225,000
Säger för kustartilleriet	3,357,200	3,042,700	2,753,800	5,630,190	14,783,890
Summa för marinen	5,389,200	8,707,700	4,468,800	5,630,190	24,195,890

Till bestridande av kostnaderna för övning vid flottan av värnpliktiga, tillhörande årsklasserna 1914 yngre och 1915 äldre, begärde Kungl. Maj:t i sistnämnda proposition ett anslag av 1,300,000 kronor att utgå av värnskattemedel. Riksdagen höjde emellertid den begärda

*) Numera benämnd Färösunds fästning.

anslagssumman med 150,000 kronor till 1,450,000 kronor på grund av beslutad höjning i det till de värnpliktiga utgående penningbidrag och penningtillskott. Av det beviljade anslaget har nu återstoden, 350,000 kronor, begärts för år 1917.

För anläggande av ny docka vid flottans station i Stockholm har Kungl. Maj:t begärt, utom det i ovanstående tablå för år 1917 upptagna beloppet av 350,000 kronor, att de medel, tillhoppa 1,050,000 kronor, som av 1914 och 1915 års riksdagar avsatts för ändamålet utav värn-skattemedel, måtte anvisas för år 1917.

I övriga delar överensstämmer Kungl. Maj:ts framställning rörande sjöförsvaret med beräkningarna i ovanstående tablå.

Utskottet, till vars kännedom kommit att någon proposition angående den nya dockans plats icke är att förvänta till innevarande riksdag, har icke haft något annat att erinra mot vad Kungl. Maj:t nu föreslagit beträffande engångskostnaderna för sjöförsvaret än att av nyssnämnda anledning det för anläggande av ny docka begärda återstående beloppet, 350,000 kronor, icke bör anvisas utan endast avsättas för år 1917 samt att med anvisande av förut för ändamålet avsatta medel bör anstå.

Samtliga ifrågavarande anslag torde i likhet med vad som föreslagits beträffande engångskostnaderna för lantförsvaret böra sammanföras till ett gemensamt reservationsanslag.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må

I a) utav det av 1914 års senare riksdag till bestridande av kostnaderna för övning vid armén av årsklassen 1914 yngre beviljade anslaget, 11,098,186 kronor, för år 1917 anvisa 1,003,531 kronor,

b) utav det av 1914 års senare riksdag till anskaffande av intendenturmateriel beviljade anslaget, 12,775,887 kronor, för år 1917 anvisa återstoden 5,000,887 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1916 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna nämnda belopp;

c) utav det av 1914 års senare riksdag till anskaffande av artillerimateriel beviljade anslaget, 10,632,600 kronor, för år 1917 anvisa 3,500,000 kronor,

d) utav det av 1914 års senare riksdag till anskaffande av ingenjurmateriel beviljade anslaget,

3,050,242 kronor, för år 1917 anvisa återstoden 1,016,747 kronor;

e) bestämma, att samtliga här omnämnda belopp, vilka såsom engångskostnader för lantförsvaret anvisas för år 1917, skola i riksstaten uppföras såsom ett gemensamt reservationsanslag;

f) medgiva, att de behållningar, som kunna uppstå å det av 1915 års riksdag för anskaffande av viss intendenturmateriel för år 1916 beviljade anslaget å 3,362,000 kronor, må användas för anskaffande av ytterligare utrustning åt landstormen;

II a) till bestridande av kostnaderna för övning vid flottan av värnpliktiga, tillhörande årsklasserna 1914 yngre och 1915 äldre, ävensom till täckande av övriga utgifter, som uppstå till följd av sänkningen av värnpliktsåldern för flottans värnpliktiga från 21:a till 20:e levnadsåret, av det beviljade anslaget av 1,450,000 kronor för år 1917 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet 350,000 kronor;

b) för anläggande av ny docka vid flottans station i Stockholm avsätta för år 1917 återstående beräknade beloppet 350,000 kronor;

c) för anläggande av en örlogsdepå vid Härnösand av det beviljade anslaget av 1,700,000 kronor för år 1917 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet 800,000 kronor;

d) för anskaffning av torpedmateriel för flottan av det beviljade anslaget av 300,000 kronor för år 1917 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet 125,000 kronor;

e) för anskaffning av minmateriel för flottan av det beviljade anslaget av 300,000 kronor för år 1917 anvisa återstående, ännu icke anvisade beloppet 125,000 kronor;

f) till bestridande av kostnaderna för övning vid kustartilleriet av värnpliktiga, tillhörande årsklassen 1914 yngre, ävensom till täckande av övriga utgifter, som uppstå till följd av sänkningen av värnpliktsåldern för kustartilleriets värnpliktiga från 21:a till 20:e levnadsåret, av det beviljade anslaget av 819,700 kronor för år 1917 anvisa ett belopp av 3,800 kronor;

g) till nyanläggningar och nyanskaffningar för stärkande av det fasta kustförsvaret, med undantag av Fårösunds fästning, av det beviljade anslaget av 13,748,690 kronor för år 1917 anvisa ett belopp av 2,750,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att utanordna erforderlig del därav redan år 1916;

h) bestämma, att samtliga här omnämnda belopp, vilka såsom engångskostnader för sjöförsvaret anvisas för år 1917, skola i riksstaten uppföras såsom ett gemensamt reservationsanslag;

III medgiva, att för täckande av nu ifrågakörande utgifter må av statsverkets värnskattefond tagas i anspråk ett belopp av 15,024,965 kronor.

Stockholm den 12 maj 1916.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 94.
